

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.e.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av delrapport Informationsåtgärder för kundskydd och analys av tredjepartstillträde på fjärrvärmemarknaden (Ei R2025 05) och slutrapport Förstärkt kundskydd på fjärrvärmemarknaden (Ei 2025 16) samt Statens energimyndighets rapport Utvärdering av Fjärrvärmenämndens funktion (ER 2024 19)

Konsumentverkets samlade bedömning är att förslagen i rapporterna innebär förbättringar vad gäller transparens och information men att de inte ger konsumenterna ett effektivt skydd mot oskäligen priser på en marknad som präglas av monopolstruktur. Ett starkt konsumentskydd förutsätter regler som möjliggör prövning av prisets skälighet och korrigering av oskäligen prishöjningar.

Nedan ges kommentarer och synpunkter på enskilda kapitel.

Slutrapport kapitel 4 – Alternativ till nuvarande utformning av förhandling och medling

Konsumentverket delar bedömningen att dagens ordning för förhandling och medling inte ger konsumenter ett tillräckligt effektivt skydd på fjärrvärmemarknaden. Konsumentverket är därför positivt till förslaget att utreda förutsättningarna för ett särskilt organ för tvistlösning inom energiområdet. Ett starkt konsumentskydd på en monopolpräglad marknad förutsätter att konsumenter ges tillgång till en instans som kan pröva fjärrvärmeprisets skälighet.

Förslaget att tillfälligt förstärka Fjärrvärmenämndens uppdrag kan bidra till ökad transparens och bättre underlag för kunder bör ses som en

övergångslösning i avvaktan på att frågan om en mer ändamålsenlig tvistlösning har utretts.

Slutrapport kapitel 5 – Transparens och insyn

Konsumentverket ser delvis positivt på förslagen om ökad transparens och insyn på fjärrvärmemarknaden. Konsumentverket vill dock understryka att på en marknad där konsumenten i praktiken saknar möjlighet att byta leverantör kan transparens och insyn inte i sig säkerställa ett effektivt konsumentskydd.

Förslagen innebär att konsumenter förväntas ta till sig och tolka komplex information om fjärrvärmepriser, prismodeller, prisändringar och fjärrvärmeföretagens ekonomiska förutsättningar. Konsumenter ska inte behöva vara experter för att kunna förstå och bedöma information eller ta tillvara sina rättigheter. Den transparensplattform som föreslås är därför inte anpassad för genomsnittskonsumenten och riskerar att få begränsad praktisk betydelse för denna kundgrupp.

Slutrapport kapitel 6 – Kundskyddet stärks med utökade informationskrav

Konsumentverket instämmer i bedömningen att tydligare och mer enhetlig information vid pris- och avtalsändringar är en central förutsättning för att konsumenter ska kunna förstå prisutvecklingen och ta tillvara sina rättigheter. Förbättrad information kan bidra till ökad transparens och stärka konsumenternas ställning i relationen till fjärrvärmeföretagen.

Samtidigt konstaterar Konsumentverket att fjärrvärmemarknadens struktur, med lokala monopol, höga byteskostnader och begränsade valmöjligheter, innebär att information behöver kombineras med andra konsumentskyddande åtgärder för att få fullt genomslag. Informationsåtgärder bör därför ses som en del i ett bredare skydd, där effektiv tillsyn och tillgång till ändamålsenlig tvistlösning utgör viktiga faktorer.

Konsumentverket tillstyrker mot denna bakgrund att Energimarknadsinspektionen ges bemyndigande att precisera informationskraven vid avtalsändringar samt att krav införs på tydlig information om konsumenters rättigheter. Informationen bör utformas utifrån ett tydligt konsumentperspektiv och vara lättillgänglig och begriplig.

Detta yttrande har beslutats av avdelningschef Joachim Allard. I handläggningen har också juristen Emelie Neidre och föredragande jurist Ulrika Edlund deltagit.

Joachim Allard
Beslutande

Ulrika Edlund
Föredragande